

آداب السفر وأحكامه (للجمعية)

សុជីវធម៌

និង ក្បួនច្បាប់នៃការធ្វើដំណើរ

សុដ៍វធម៌ និងក្បួនច្បាប់នៃការធ្វើដំណើរ

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على نبينا محمد، وعلى آله
وصحبه أجمعين

أما بعد:

នេះគឺជាសារសង្ខេបខ្លីមួយទាក់ទងនឹងសុដ៍វធម៌និង
ក្បួនច្បាប់នៃការធ្វើដំណើរ។ នៅក្នុងសារនេះ
យើងព្យាយាមពន្យល់បកស្រាយនូវអ្វីដែលអ្នកដំណើរ
ត្រូវការដឹងជាចម្បង។

យើងសូមបងស្តង់ពីអល់ឡោះជាម្ចាស់សូមទ្រង់មេ
ត្តាធ្វើឱ្យការងារនេះមានភាពបរិសុទ្ធជ្រះថ្លាសម្រាប់ទ្រ
ង់ និងសូមឱ្យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនមូស្លីមទូទៅ។

គណៈកម្មាធិការនៃអង្គការបម្រើការមាតិកាអ៊ីស្លា
មជាភាសានានា

ទីមួយ: សុដ៍វធម៌នៃការធ្វើដំណើរ

ចំពោះអ្នកដែលធ្វើដំណើរទៅធ្វើធម្មយាត្រាហាជ្ជី
ឬក៏ការគោរពសក្ការៈ(អ៊ុហ្គាហ្គាត់)ផ្សេងទៀតគប្បីយ
កចិត្តទុកដាក់លើចំណុចដូចខាងក្រោម៖

១.

សុំការណែនាំពីអល់ឡោះជាម្ចាស់ទាក់ទងនឹងពេលវេ
លានៃការធ្វើដំណើរ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ

អ្នករួមដំណើរជាមួយ

និងផ្លូវត្រូវជ្រើសរើសសម្រាប់ការធ្វើដំណើរនោះ

ប្រសិនបើផ្លូវមានច្រើន។

គួរពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកមានបទពិសោធន៍

និងអ្នកមានកុសល។

ចំពោះការហាជ្ជីនិងអ៊ុមរ៉ោះ

វាជាការធ្វើដំណើរដែលល្អដោយគ្មានការសង្ស័យឡើយ។
រីឯការសុំការណែនាំសុំពីអល់ឡោះ(អ៊ីស្លីខ៍រ៉ោះ)វិញ
គឺគេត្រូវសង្វាតពីរវត្តាត់ បន្ទាប់មក
ធ្វើការបួងសួងពីអល់ឡោះនូវពាក្យបួងសួង(ទូអា)ដែល
មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីណាពី ❸ ។

២. ចំពោះអ្នកដែលធ្វើហាជ្ជី
និងអ្នកដែលធ្វើអ៊ុមរ៉ោះចាំបាច់ត្រូវឲ្យគោលបំណងនៃ
ការធ្វើហាជ្ជី និងអ៊ុមរ៉ោះរបស់ខ្លួន
គឺដើម្បីស្វែងរកការពេញចិត្តពីអល់ឡោះ
និងបញ្ជីតខ្លួនទៅកាន់ទ្រង់
ហើយត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឲ្យគោលបំណងរបស់គេ
គឺដើម្បីផលប្រយោជន៍លោកិយ ឬក៏ដើម្បីអ្នកអាង
ឬដើម្បីទទួលបានងារ ឋានៈ
ឬក៏ដើម្បីបង្ហាញឲ្យគេបានដឹង បានឮ ព្រោះទាំងនេះ
គឺជាមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យទង្វើរបស់គេក្លាយជាអសារប
ង់ និងមិនត្រូវបានគេទទួលយក។
អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានបន្ទូលថា៖

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ
فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

“ចូរអ្នក(ម្ចាស់ម៉ាត់)ពោលថា៖ តាមពិត
ខ្ញុំជាមនុស្សលោកដូចពួកអ្នកដែរ
គ្រាន់តែគេបានផ្តល់វាហ៊ុមកកាន់ខ្ញុំថា៖
ពិតប្រាកដណាស់ ព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកអ្នក
គឺជាព្រះជាម្ចាស់តែមួយគត់។ ដូចនេះ
ជនណាហើយដែលសង្ឃឹមថា

នឹងបានជួបព្រះជាម្ចាស់របស់ខ្លួន
ចូរឱ្យគេសាងទង្វើកុសល
ហើយកុំឱ្យគេយកអ្នកណាម្នាក់ធ្វើជាដៃគូក្នុងការគោរព
ពសក្ការៈចំពោះព្រះជាម្ចាស់របស់គេឱ្យសោះ។”

[អាល់កហ្វ៊ី:១០]

ចំណែក៦នៅក្នុងហាទីស្តគុតស៊ីយ៍វិញ៖

«أَنَا أَعْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشَّرِكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ» [1].

“យើងមិនត្រូវការស្តីវិក(ដៃគូ)ឡើយ។ ហេតុនេះ
បុគ្គលណាធ្វើទង្វើអ្វីមួយដោយស្តីវិកមកចំពោះយើង(
ដើម្បីយើងផង និងអ្នកផ្សេងផង)

យើងនឹងបោះបង់គេ

និងទង្វើស្តីវិករបស់គេចោល(យើងមិនផ្តល់ផលបុណ្យ
ឲ្យឡើយ)។

៣. ចាំបាច់លើអ្នកធ្វើហាជី

និងអ្នកធ្វើអ៊ុមរ៉ោះត្រូវស្វែងយល់ពីក្បួនច្បាប់នៃការ
ធ្វើអ៊ុមរ៉ោះនិងការធ្វើហាជី

ក៏ដូចជាក្បួនច្បាប់នៃការធ្វើដំណើរមុនពេលចេញដំ
ណើរ ដើម្បីកុំឱ្យគេបោះបង់កាតព្វកិច្ចណាមួយ
ឬធ្លាក់ខ្លួនក្នុងប្រការដែលគេហាមឃាត់ណាមួយ។
ណាពី ﷺ លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ» [2].

1 រាយការណ៍ដោយមូស្លីម:២៤៨៥

“បុគ្គលណាដែលអល់ឡោះប្រាថ្នាចង់ឲ្យរូបគេបានល្អ
ទ្រង់នឹងឲ្យជននោះយល់ដឹងពីសាសនា(អ៊ីស្លាម)”។¹

៤. ចាំបាច់លើអ្នកធ្វើហង្ស
និងអ្នកធ្វើអ៊ុមរ៉ោះត្រូវជ្រើសយកប្រាក់ដែលបានមក
ដោយស្របច្បាប់(ហាឡាល់)សម្រាប់ការធ្វើហង្ស
និងការធ្វើអ៊ុមរ៉ោះរបស់ខ្លួន
ពីព្រោះអល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់ស្អាតស្អំ។
ទ្រង់មិនទទួលយកឡើយ លើកលែងតែអ្វីដែលស្អាតស្អំ
និងដោយសារតែប្រាក់ដែលបានមកដោយខុសច្បាប់
(ហារ៉ាំ)
គឺជាមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យការប្តូរស្តង់មិនត្រូវបានគេ
ទទួលយក។

៥. ត្រូវសារភាពកំហុស(តាវហ្គាត់)ពីរាល់បាបកម្ម
និងអំពើល្មើសទាំងឡាយ។
ហើយប្រសិនបើគេបានបំពានលើសិទ្ធិអ្នកដទៃ
គេត្រូវបង្វិលសិទ្ធិនោះទៅម្ចាស់ដើមវិញ
និងទូទាត់គ្នាឲ្យបានដាច់ស្រេចជាមួយអ្នកទាំងនោះ
មិនថាសិទ្ធិនោះទាក់ទងនឹងកិត្តិយស ទ្រព្យសម្បត្តិ
ឬអ្វីផ្សេងទៀតនោះឡើយ។

៦.
ស៊ូណិតលើអ្នកដែលធ្វើដំណើរគប្បីសរសេរពាក្យបណ្តាំ
សរសេរនូវអ្វីដែលគេជំពាក់ខ្លួន
និងអ្វីដែលខ្លួនជំពាក់គេ។ ណាពី ❸
លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

1 រាយការណ៍ដោយអាល់ពូខរី២៧៣៨, មូស្លីម៖១៦២៧

«مَا حَقُّ أَمْرِي مُسْلِمٍ لَهُ شَيْءٌ يُوصِي فِيهِ يَبِيتُ لَيْلَتَيْنِ إِلَّا وَوَصِيَّتُهُ مَكْتُوبَةٌ عِنْدَهُ»
[3]

“មិនមែនជាទង្វើរបស់អ្នកមានជំនឿឡើយដែលរូប
គេមានអ្វីត្រូវផ្តាំធ្វើ
ហើយគេទុកឲ្យរំលងបីយប់ដោយមិនបានសរសេរ
បញ្ជានោះ”។¹ ត្រូវមានសាក្សីចំពោះពាក្យបញ្ជានោះ
ត្រូវសងនូវបំណុលដែលខ្លួនជំពាក់គេ
និងប្រគល់បញ្ជីដែលគេផ្ញើនឹងខ្លួនទៅម្ចាស់បញ្ជីវិញ
ឬសុំការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់បញ្ជីក្នុងការរក្សាទុកបញ្ជី
នោះ។

៧.

ស្ថិតិលើអ្នកធ្វើដំណើរគប្បីព្យាយាមជ្រើសរើសមនុ
ស្សល្អមករួមដំណើរជាមួយ
និងព្យាយាមស្វែងរកអ្នកដែលមានចំណេះដឹងខាង
សាសនា
ព្រោះនេះជាមូលហេតុមួយដែលធ្វើឲ្យគេទទួលបានការ
រច្ចៀលបង្ហាញ
និងមិនធ្លាក់ទៅក្នុងកំហុសឆ្គងក្នុងការធ្វើដំណើរ
ក៏ដូចជាក្នុងការហាជ្ជិនិងការធ្វើអ៊ុមរ៉េរបស់គេ
ដោយយោងតាមប្រសាសន៍របស់ណាពី
ដែលលោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدَكُمْ مَنْ يُخَالِلُ» [4]

¹ រាយការណ៍ដោយ អាពូហ្គូរូទៈ៤៨៣៣

“មនុស្សម្នាក់

គឺស្ថិតនៅលើសាសនាមិត្តភក្តិរបស់ខ្លួន។ ហេតុនេះ
ម្នាក់ៗនៃពួកអ្នកត្រូវពិនិត្យមើលថា
តើនរណាដែលខ្លួនត្រូវយកធ្វើជាមិត្តភក្តិ”។
និងយោងតាមប្រសាសន៍របស់ណាពី ៖
«لَا تُصَاحِبْ إِلَّا مُؤْمِنًا، وَلَا يَأْكُلْ طَعَامَكَ إِلَّا تَقِيٌّ» [5]

“ចូរអ្នកកុំសេពគប់ធ្វើជាមិត្តជិតស្និទ្ធលើកលែងតែអ្នក
មានជំនឿ
ហើយមិនត្រូវឲ្យទទួលទានចំណីអាហាររបស់អ្នកឡើយ
លើកលែងតែអ្នកដែលកោតខ្លាចអស់ឡោះ”។²

៨.

ស្និទ្ធិលើអ្នកដែលធ្វើដំណើរគប្បីលាគ្រុមគ្រួសារ
សាច់ញាតិ អ្នកជិតខាង និងមិត្តភក្តិរបស់ខ្លួន។ ណាពី
៖ លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«مَنْ أَرَادَ أَنْ يُسَافِرَ فَلْيَقُلْ لِمَنْ يَخْلَفُ: أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهَ الَّذِي لَا يُضِيغُ وَدَائِعُهُ» [6]

“ជនណាដែលមានបំណងធ្វើដំណើរ

ចូរឲ្យគេពោលទៅកាន់អ្នកដែលមកជូនដំណើរថា៖

أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهَ الَّذِي لَا يُضِيغُ وَدَائِعُهُ

(ខ្ញុំសូមពីអស់ឡោះឲ្យទ្រង់ថែរក្សាពួកអ្នក

ព្រោះទ្រង់ជាអ្នកថែរក្សាដ៏ល្អបំផុត)។³ ណាពី ៖

លោកតែងលាមិត្តភក្តិរបស់លោកនៅពេលដែលនរ

1 រាយការណ៍ដោយ អាព្វហ្មរូទៈ៤៨៣២, អាត់ត្រៀរមីហ្ស៊ី២៣៩៥

2 រាយការណ៍ដោយ អាត់តប័រនី៖៨២៣

3 រាយការណ៍ដោយអះម៉ាត់នៅក្នុងសៀវភៅមុសណាត់របស់គាត់៖៤៥២៤

ណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេត្រៀមធ្វើដំណើរ
ដោយលោកពោលថា៖

«أَسْتَوِدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ» [7]

“ខ្ញុំសូមផ្ទុកផ្តាក់នឹងអស់ឡោះចំពោះសាសនារបស់ពួក
អ្នក ភាពទៀងត្រង់របស់ ពួកអ្នក
និងទង្វើចុងក្រោយរបស់ពួកអ្នក”។^១ ហើយណាពី ۞
លោកតែងពោលទៅកាន់អ្នកដែលធ្វើដំណើរទាំងឡា
យដែលសុំឱ្យលោកផ្តល់ការផ្តែផ្តាំដល់ខ្លួនថា៖

[8] «رَوَدَكَ اللَّهُ النَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ»

“សូមអស់ឡោះបន្ថែមនូវការកោតខ្លាចដល់អ្នក
អភ័យទោសចំពោះបាបកម្មរបស់អ្នក
និងសម្រួលនូវប្រការល្អដល់អ្នកនៅគ្រប់ទីកន្លែង”។^២

មានបុរសម្នាក់បានមកជួបណាពី ۞

ដោយគេមានបំណងចង់ធ្វើដំណើរ

ហើយគេបាននិយាយថា៖ ឱវិស្វលុលឡោះ!

សូមផ្តល់ការផ្តាំធ្វើដល់ខ្ញុំផង។ ពេលនោះ

លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَالتَّكْبِيرِ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ» فَلَمَّا مَضَى قَالَ: «اللَّهُمَّ ارْزُ لَهُ
الْأَرْضَ، وَهَوِّنْ عَلَيْهِ السَّفَرَ» [9].

“ខ្ញុំសូមផ្តាំធ្វើអ្នកឱ្យកោតខ្លាចអស់ឡោះ
និងតីកពៀរ(សូត្រថា៖ ۞

1 រាយការណ៍ដោយ អាត់ត្រៀរមីហ្ស៊ី:៣៤៤៤
2 រាយការណ៍ដោយអះម៉ាត់នៅក្នុងសៀវភៅមុសណាត់របស់គាត់:៩៧២៨

ក្រ)នៅរាល់ពេលឡើងទីខ្ពស់”។

នៅពេលបុរសនោះចេញទៅ លោកបានប្តឹងសួរថា៖
“ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់!

សូមទ្រង់មេត្តាបង្ហាញផែនដីសម្រាប់គាត់
និងឱ្យការធ្វើដំណើររបស់គាត់មានភាពងាយស្រួលផង”។¹

៩. មិនត្រូវយកកណ្តឹង ឧបករណ៍ភ្លេង
និងឆ្កែរួមដំណើរទៅជាមួយឡើយ
ដោយយោងតាមហាទីស្តអាពូហ្វីរីយរ៉េ: رضي الله عنه
ពិតណាស់ រ៉ស្មីលុលឡោះ: ﴿
លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖
«لَا تَصْحَبُ الْمَلَايِكَةُ رُقَّةً فِيهَا كَلْبٌ وَلَا جَرَسٌ» [10].

“ម៉ាឡាអ៊ីកាត់មិនរួមដំណើរជាមួយក្រុមណាដែលមាន
ឆ្កែ ឬកណ្តឹងឡើយ”។²

១០.

ប្រសិនបើគេចង់ធ្វើដំណើរជាមួយភរិយាណាម្នាក់
ខណៈដែលគេមានភរិយាច្រើនជាងម្នាក់
គឺគេត្រូវធ្វើចាប់ឆ្នោតរវាងពួកនាង។
ប្រសិនបើចាប់ឆ្នោតត្រូវភរិយាម្នាក់ណា
ភរិយានោះត្រូវបានទៅជាមួយគេ
ដោយយោងតាមហាទីស្តអាអ៊ីស្ត: رضي الله عنها
គាត់បាននិយាយថា៖

1 រាយការណ៍ដោយ មូស្លីម:២១១៣

2 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូខរី:២៥៩៣, មូស្លីម:២៧៧០

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا أَرَادَ سَفَرًا أَفْرَعَ بَيْنَ نِسَائِهِ، فَأَتَتْهُنَّ خَرَجَ سَهْمُهَا خَرَجَ بِهَا مَعَهُ» [11].

“កាលណារស្មីលុលឡោះ លោកចង់ធ្វើដំណើរ លោកតែងធ្វើការចាប់ឆ្នោតរវាងភរិយាទាំងឡាយរបស់លោក។ ប្រសិនបើចាប់ឆ្នោតត្រូវអ្នកណា លោកនឹងយកអ្នកនោះទៅជាមួយ”។

១១. ស្និទ្ធិភាពចេញដំណើរនៅព្រឹកថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ប្រសិនបើអាច ដោយយោងតាមទង្វើណាពី ។
កាអាប់ ពិន ម៉ាលិក رضي الله عنه បាននិយាយថា:
«لَقَدْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْرُجُ إِذَا خَرَجَ فِي سَفَرٍ إِلَّا يَوْمَ الْخَمِيسِ» [12].

រស្មីលុលឡោះ កម្រនឹងចេញធ្វើដំណើរណាស់ លើកលែងតែក្នុងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍។

១២. នៅពេលចេញពីផ្ទះ ស្និទ្ធិភាពសូត្រទូរាពេលចេញពីផ្ទះ ដោយសូត្រថា:

«بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أَضِلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أَظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ» [13].
بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أَضِلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أَظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ

មានន័យថា: ក្នុងនាមអល់ឡោះ
ខ្ញុំសូមប្រគល់ខ្លួនចំពោះទ្រង់។
គ្មានអំណាចឬឥទ្ធិពលអ្វីឡើយ គឺមានតែអល់ឡោះ។
ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់!

1 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូឡូរី២៩៤៩
2 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូឡូរី៥០៩៤

សូមទ្រង់មេត្តាបញ្ចេញសកុំឱ្យរូបខ្ញុំរងទុក្ខ
 ឬត្រូវគេធ្វើឱ្យរងទុក្ខ
 សូមកុំឱ្យរូបខ្ញុំជ្រុលច្រឡំលើផ្លូវខុស
 ឬត្រូវគេធ្វើឱ្យជ្រុលច្រឡំលើផ្លូវខុស
 សូមកុំឱ្យរូបខ្ញុំធ្វើប្រការអយុត្តិធម៌
 ឬត្រូវគេធ្វើប្រការអយុត្តិធម៌មកលើ
 និងសូមកុំឱ្យរូបខ្ញុំប្រព្រឹត្តអំពើល្ងង់ខ្លៅ
 ឬត្រូវគេធ្វើអំពើល្ងង់ខ្លៅមកលើឱ្យសោះ។

១៣. នៅពេលឡើងជិះលើសត្វ រថយន្ត យន្តហោះ
 ឬយានជំនិះផ្សេងៗទៀត

ស្និទ្ធស្នាលសូត្រទូអាពាលធ្វើដំណើរដោយសុត្រថា៖ “الله

أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ” (អល់ឡោះជាម្ចាស់មហាធុធេង
 អល់ឡោះជាម្ចាស់មហាធុធេង

អល់ឡោះជាម្ចាស់មហាធុធេង)។ បន្ទាប់មក សុត្រថា៖

«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ ثُمَّ يَقُولُ: {سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ} [الزخرف: 14] اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا السَّفَرَ، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ [15]، وَسَوْءِ الْمُنْقَلَبِ [16] فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ..» [17]

{سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ}، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا السَّفَرَ، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسَوْءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.

1. وَعْثَاءِ السَّفَرِ: ھی شدتہ، الإفصاح عن معانی الصحاح (4/ 284)

មានន័យថា៖

ទ្រង់ដ៏មហាបរិសុទ្ធដែលទ្រង់បានសម្រួលដល់ពួកយើង
ឯខ្ញុំនូវករណីនេះ

ហើយពុំមែនពួកយើងខ្ញុំជាអ្នកមានលទ្ធភាពក្នុងករណីនេះឡើយ។ ពិតណាស់

ពួកយើងនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅកាន់ម្ចាស់របស់យើងវិញ។ ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់! ពិតណាស់

ពួកយើងសូមបួងសួងចំពោះទ្រង់លើការធ្វើដំណើររបស់យើងខ្ញុំឱ្យស្ថិតក្នុងប្រការល្អ

និងការកោតខ្លាចចំពោះទ្រង់

ព្រមទាំងការប្រតិបត្តិនូវអ្វីដែលទ្រង់យល់ព្រម។

ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់!

សូមជួយសម្រួលដល់ការធ្វើដំណើររបស់យើងខ្ញុំនេះឱ្យបានងាយស្រួល

និងសូមទ្រង់បង្រួមចម្ងាយនៃដំណើរនេះដល់យើងខ្ញុំផង។ ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់!

ទ្រង់ជាអ្នកថែរក្សាពួកយើងក្នុងការធ្វើដំណើរ

និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងលើគ្រួសារ។ ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់!

ពិតណាស់

ខ្ញុំសូមទ្រង់បញ្ចៀសរូបខ្ញុំពីការលំបាកនៃការធ្វើដំណើរការនឿយហត់

និងការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពពីល្អទៅអាក្រក់ដែលកើត
មានឡើងក្នុងគ្រួសារ និងទ្រព្យសម្បត្តិ។¹²³⁴

១៤.

ស្វីណិតគួរកុំធ្វើដំណើរតែម្នាក់ឯងដោយគ្មានអ្នករួមដំ
ណើរជាមួយ ដោយយោងតាមប្រសាសន៍របស់ណាពី ❶
ដែលលោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي الْوَحْدَةِ مَا أَعْلَمَ مَا سَارَ رَاكِبٌ بِلَيْلٍ وَحْدَهُ» [18].

“ប្រសិនបើមនុស្សបានដឹងពីគ្រោះថ្នាក់នៃការធ្វើដំ
ណើរម្នាក់ឯងដូចដែលខ្ញុំដឹង
ប្រាកដជាគ្មាននរណាម្នាក់ហ៊ានធ្វើដំណើរតែម្នាក់ឯង
នៅពេលយប់ឡើយ”។⁵

១៥.

អ្នកដែលធ្វើដំណើរត្រូវជ្រើសរើសម្នាក់ក្នុងចំណោមក្រុម
របស់ខ្លួនធ្វើជាមេដឹកនាំដើម្បីរក្សាសាមគ្គីភាព
និងសម្រេចគោលបំណងរួម។ ណាពី ❷
លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«إِذَا خَرَجَ ثَلَاثَةٌ فِي سَفَرٍ فَلْيُؤَمِّرُوا أَحَدَهُمْ» [19].

1 រាយការណ៍ដោយ អាណុញខ្លះ២៩៩៨

2 រាយការណ៍ដោយអះម៉ាត់នៅក្នុងសៀវភៅមុសណាត់របស់គាត់៖៦៣៧៤

3 (المنقلب: (هو الرجوع، الإفصاح عن معاني الصحاح) 284/ 4)

4 (سوء الهيئة والانكسار من الحزن، الإفصاح عن معاني الصحاح) 284/ 4)

5 រាយការណ៍ដោយ អាណុញខ្លះ២៦០៨

“នៅពេលដែលមនុស្សបីនាក់ធ្វើដំណើរ
ចូរឲ្យពួកគេជ្រើសតាំងម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេធ្វើជា
មេដឹកនាំ”។

១៦.

ត្រូវព្យាយាមបំពេញនូវកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលអស់
ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានបង្គាប់ប្រើ
និងចៀសវាងឲ្យឆ្ងាយពីអ្វីដែលទ្រង់បានហាមឃាត់
ព្រមទាំងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសីលធម៌ផ្លែផ្លូវ ល្អប្រពៃ។
ត្រូវជួយដល់អ្នកដែលត្រូវការជំនួយ
ចែករំលែកចំណេះដឹងដល់អ្នកដែលស្វែងរកវា
និងអ្នកដែលត្រូវការវា
ហើយត្រូវមានចិត្តសប្បុរសចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន
នដោយត្រូវចំណាយវាដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង
ក៏ដូចជាប្រយោជន៍ដល់បងប្អូនរបស់គេ
និងបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការរបស់ពួកគេ។

១៧.

គួរត្រៀមលុយកាក់
និងរបស់របរចាំបាច់សម្រាប់ការធ្វើដំណើរឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់
ព្រោះអាចមានករណីអ្វីមួយកើតឡើងភ្លាមៗ
ឬក៏ស្ថានភាពមានការផ្លាស់ប្តូរបន្ទាន់។

១៨.

ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើដំណើរ
គប្បីមានទឹកមុខញញឹមរីករាយ ចិត្តល្អ
និងព្យាយាមធ្វើឲ្យមិត្តរួមដំណើរជាមួយសប្បាយចិត្ត
ដើម្បីឲ្យមានភាពស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នា។

1 រាយការណ៍ដោយអះម៉ាត់នៅក្នុងសៀវភៅមុសណាត់របស់គាត់៖១៧៧៦៣

១៩. គប្បីអត់ធ្មត់ចំពោះភាពឆ្លាំឆ្លង
 ឬការខ្វែងគំនិតគ្នាពីសំណាក់មិត្តរួមដំណើរ
 និងត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាដោយសន្តិវិធី
 ដើម្បីទទួលបានការគោរព និងការឲ្យតម្លៃពីពួកគេ។
 ២០.

នៅពេលដែលអ្នកដំណើរទាំងឡាយចុះចតនៅកន្លែង
 ណាមួយ ស្និទ្ធស្នាលគប្បីនៅជុំគ្នា។ ពិតប្រាកដណាស់
 កាលពីមុន សហប្រតិបត្តិការមួយចំនួនរបស់ណាពី ៖
 នៅពេលដែលពួកគេចុះចតនៅកន្លែងណាមួយ
 គឺពួកគេនៅបែកខ្ញែកគ្នាទៅតាមច្រក
 និងជ្រលងនានា។ ពេលនោះ ណាពី ៖
 លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«إِنَّ تَفَرُّقَكُمْ فِي الشَّعَابِ وَالْأُودِيَةِ إِنَّمَا ذَلِكُمْ مِنَ الشَّيْطَانِ» [20]

“ពិតប្រាកដណាស់
 ការដែលពួកអ្នកបែកខ្ញែកគ្នានៅតាមច្រក
 និងជ្រលងទាំងនេះ តាមពិត នោះគឺមកពីស្លែតន”។¹
 ចាប់តាំងពីពេលនោះមក
 ពួកគេក៏ចាប់ផ្តើមនៅជុំគ្នា រហូតដល់ថា
 បើគេយកក្រណាត់មួយផ្ទាំងមកក្រាលពីលើពួកគេ
 វានឹងគ្របដណ្តប់ពួកគេទាំងអស់គ្នា។

២១. នៅពេលដែលគេចុះចតនៅកន្លែងណាមួយ
 ស្និទ្ធស្នាលត្រូវទទួលបានដែលមានបញ្ជាក់ពីណាពី ៖ ថា៖

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ» [21]

¹ រាយការណ៍ដោយ មូស្លីម៖២៧០៨

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

មានន័យថា៖

ខ្ញុំសុំបញ្ចៀសតាមរយៈពាក្យពេចន៍ដ៏ពេញលេញរបស់
អល់ឡោះពីប្រការអាក្រក់នៃអ្វីដែលទ្រង់បានបង្កើត។

¹ ប្រសិនបើគេសូត្រដូចនេះ

គ្មានអ្វីអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់គេបានឡើយ

រហូតដល់គេចាកចេញពីកន្លែងនោះ។

២២. ស្និទ្ធិភាពតិកពៀរ(សូត្រថា៖ الله

akbar)នៅពេលឡើងទីខ្ពស់ និងតាសពេស្ត(សូត្រថា៖

الله سبحان)នៅពេលចុះចំណោត និងជ្រលងនានា។

ដើពៀរ رضي الله عنه បាននិយាយថា៖

កាលណាពួកយើងឡើងទីខ្ពស់ គឺពួកយើងតិកពៀរ។

ហើយនៅពេលពួកយើងចុះ(ចំណោត)

គឺពួកយើងតាសពេស្ត។²

មិនត្រូវបន្លឺសំឡេងតិកពៀរខ្លាំងៗឡើយ។ ណាពី ❶

លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْجِعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ فَإِنَّكُمْ لَا تَدْعُونَ أَصَمًّا وَلَا غَائِبًا إِنَّهُ مَعَكُمْ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ» [23].

“ឱមនុស្សលោកទាំងឡាយ!

ចូរពួកអ្នកអាណិតអាសូរចំពោះខ្លួនឯង

ព្រោះពួកអ្នកមិនមែនកំពុងតែបួងសួងដល់អ្នកដែល

ល្ងង់ និងអ្នកដែលមិនមានវត្តមាននោះឡើយ។

1 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូខរី២៩៩៤

2 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូខរី២៩៩៣

ជាភារពិតណាស់ ទ្រង់នៅជាមួយអ្នក។ ពិតណាស់ ទ្រង់មហាព្យ និងនៅជិតបំផុត”។¹

២៣. ស្និទ្ធិភាពធ្វើដំណើរនៅពេលរាត្រី ជាពិសេសនៅដើមរាត្រី ដូចដែលណាពី ៖
លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«عَلَيْكُمْ بِالذُّلَّةِ؛ فَإِنَّ الْأَرْضَ تُطَوَّى بِاللَّيْلِ» [24]

“ចូរពួកអ្នកធ្វើដំណើរនៅពេលរាត្រី ព្រោះផែនដីត្រូវគេមូរនៅពេលរាត្រី”។²

២៤. ស្និទ្ធិភាពធ្វើការបួងសួងឱ្យបានច្រើននៅពេលធ្វើដំណើរ ដោយយោងតាមប្រសាសន៍របស់ណាពី ៖
ដែលលោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

«ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لَا شَكَّ فِيهِنَّ: دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ، وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ، وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ» [25]

“ការបួងសួងបីយ៉ាងនឹងត្រូវគេទទួលយកដោយគ្មាន ការសង្ស័យឡើយ គឺការបួងសួងរបស់អ្នកដែលត្រូវគេបំពាន ការបួងសួងរបស់អ្នកដែលធ្វើដំណើរ និងការបួងសួងរបស់ឪពុកម្តាយឱ្យកូនរបស់ខ្លួន”។³

1 រាយការណ៍ដោយ អាព្វហ្មាវុទៈ២៥៧១

2 រាយការណ៍ដោយអះម៉ាត់នៅក្នុងសៀវភៅមុសណាត់របស់គាត់៖១០៧៧១

3 រាយការណ៍ដោយអាស់ពូហ្ស៊ែរនៅក្នុងសៀវភៅមុសណាត់របស់គាត់៖១០០៦៨

ទីពីរ៖ ការជម្រះខ្លួនក្នុងពេលធ្វើដំណើរ

អ្នកធ្វើដំណើរត្រូវយកចិត្តទុកដាក់តែថែរក្សាភាពស្អាតរបស់ខ្លួន ដោយត្រូវធ្វើការលាងជម្រះ (រូប្យា) សម្រាប់ហាទេសតូច និងដូតទឹកសម្រាប់ហាទេសធំ។

ប្រសិនបើមិនមានទឹក
ឬមានទឹកតិចដែលត្រូវការសម្រាប់អាហារនិងផឹក
គាត់អាចធ្វើតាម្យ៉ាងមុន។

របៀបធ្វើតាម្យ៉ាងមុន៖ គឺទះដៃទាំងពីរប៉ះដី
រួចដូតមុខនិងប្រអប់ដៃទាំងពីរ។

ការជម្រះខ្លួនដោយតាម្យ៉ាងមុនគឺជាការជម្រះបណ្តោះអាសន្ន។ នៅពេលមានទឹក វានឹងបាត់បង់សុពលភាព
ហើយត្រូវប្រើទឹកវិញ។

ប្រសិនបើធ្វើតាម្យ៉ាងមុនសម្រាប់ហាទេសធំ
ហើយរកបានទឹក ត្រូវដូតទឹក។

ប្រសិនបើធ្វើតាម្យ៉ាងមុនក្រោយពីបត់ជើងធំ
ហើយរកបានទឹក ត្រូវធ្វើរូប្យា។ ដូចមានក្នុងហាទីសថា៖

«الصَّعِيدُ الطَّيِّبُ وَضُوءُ الْمُسْلِمِ وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِينَ، فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ، وَلْيَمْسَهُ بِشَرَّتِهِ» [26].

“ដីដែលស្អាត គឺជាទឹករូប្យារបស់អ្នកមូស្លីម

ទោះបីជាគេគ្មានទឹករយៈពេលដប់ឆ្នាំក៏ដោយ។

ប៉ុន្តែនៅពេលណាដែលគេមានទឹក

ចូរឱ្យគេកោតខ្លាចអស់ឡោះ

ហើយចូរឲ្យទឹកនោះប៉ះស្បែករបស់គេ(ប្រើទឹកយករូបវិញ)។^១

ការដូតលើស្បែកជើងត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយគម្ពីរគួរអាន និងសុណ្ឌៈ

និងការឯកភាពរបស់អលូសស៊ីណ្តៈ។

លក្ខខណ្ឌនៃការដូតលើស្បែកជើងនិងអ្វីដែលស្រដៀងគ្នាមានដូចខាងក្រោម៖

១.

ស្បែកជើងឃ្មុបឬស្រោមជើងនោះត្រូវតែជារបស់ដែលគេអនុញ្ញាត និងមានភាពជ្រះស្អាត។

២.

ត្រូវពាក់វាក្នុងពេលដែលគេមានភាពជ្រះស្អាត(មានរូបវិញ)។

៣. ត្រូវគ្របជិតកន្លែងដែលចាំបាច់។

៤. អាចដូតបានសម្រាប់តែហាហ្វាសតូចប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះ គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យដូតសម្រាប់ហាហ្វាសធំ ហើយនិងអ្វីដែលចាំបាច់តម្រូវឲ្យដូតទឹកនោះឡើយ។

៥.

ត្រូវដូតក្នុងអំឡុងពេលដែលច្បាប់ឥស្លាមបានកំណត់ គឺមួយថ្ងៃមួយយប់សម្រាប់អ្នកមិនធ្វើដំណើរ និងបីថ្ងៃបីយប់សម្រាប់អ្នកធ្វើដំណើរ។ រយៈពេលនេះ គឺគិតចាប់ពីពេលដូតលើកដំបូងក្រោយដាច់ទឹករូបវិញ ហើយបញ្ចប់នៅ២៤ម៉ោងក្រោយសម្រាប់អ្នកដែលមិន

1 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូខរី១៨០៤, មូស្លីមៈ១៩២៧

ធ្វើដំណើរ

និងនៅ៧២ម៉ោងក្រោយសម្រាប់អ្នកដែលធ្វើដំណើរ។

ការជូតលើស្បែកជើងនឹងត្រូវខូចដោយករណីបីយ៉ាង៖

១.

នៅពេលកើតមាននូវប្រការទាំងឡាយណាដែលចាំបាច់លើគេត្រូវដូតទឹក ដូចជាមានជួនបជាដើម ការជូតនោះត្រូវខូច ហើយចាំបាច់លើគេត្រូវដូតទឹក។

២.

នៅពេលដែលគេដោះស្បែកជើងនោះចេញក្រោយពីបានជូតរួច។

៣.

នៅពេលផុតរយៈពេលដែលច្បាប់ឥស្លាមបានកំណត់។

ទី៣៖

បទបញ្ញត្តិនៃការកាត់បន្ថយការថ្វាយបង្គំ(សឡាតក៍សើរ) ក្នុងពេលធ្វើដំណើរ៖

ការកាត់បន្ថយ(សឡាតក៍សើរ)ក្នុងពេលធ្វើដំណើរ ល្អជាងការធ្វើពេញលេញ។

ប៉ុន្តែប្រសិនបើអ្នកធ្វើដំណើរធ្វើការថ្វាយបង្គំទាំង ៤ វគ្គាត់ ការថ្វាយបង្គំរបស់គាត់នៅតែត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែគាត់បានធ្វើផ្ទុយនឹងអ្វីដែលល្អបំផុត។

អ្នកធ្វើដំណើរអាចកាត់បន្ថយសឡាត(សឡាតក៍សើរ)នៅពេលគាត់ចេញផុតពីភូមិ

ឬទីក្រុងរបស់គាត់។

នេះគឺជាទស្សនៈរបស់អ្នកប្រាជ្ញអ៊ីស្លាមភាគច្រើន។

ប្រសិនបើគាត់ធ្វើដំណើរក្រោយពេលចូលម៉ោងថ្ងៃ
យប់ គាត់អាចកាត់បន្ថយ(សឡាតក៍ស៊ីរ)វាបាន
ព្រោះគាត់បានធ្វើដំណើរមុនពេលអស់ម៉ោង។

ចំពោះការរួមបញ្ចូលគ្នារវាងការថ្វាយបង្គំស៊ីហ្គីរនិង
អាស៊ីរ និងរវាងពេលម៉ាហ្គ្រីបនិងអ៊ីសា

វាគឺជាសុណ្ណៈសម្រាប់អ្នកធ្វើដំណើរនៅពេលត្រូវការ
នៅពេលគាត់កំពុងបន្តដំណើរ។

គាត់អាចធ្វើអ្វីដែលងាយស្រួលសម្រាប់គាត់

ដោយរួមបញ្ចូលគ្នាមុន ឬក្រោយ។

តែប្រសិនបើអ្នកដំណើរមិនមានតម្រូវការក្នុងការ
ផ្គត់ផ្គង់ទេនោះ គឺគេមិនគួរផ្គត់ផ្គង់ឡើយ។

ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើគេចុះចតនៅកន្លែងណាមួយ
ហើយគេមិនមានបំណងចាកចេញពីទីនោះឡើយ

រហូតដល់ម៉ោងសឡាតទីពីរចូលមកដល់

ក្នុងករណីនេះ ជាការប្រសើរ គឺមិនគួរផ្គត់ផ្គង់ឡើយ
ពីព្រោះគេមិនមានតម្រូវការក្នុងការធ្វើដូច្នោះឡើយ។

ហេតុនេះហើយទើបណាពី

លោកមិនបានផ្គត់ផ្គង់នៅពេលលោកស្នាក់នៅមី
ណាក្នុងពេលធ្វើហាជ្វីលានោះឡើយ

ដោយសារតែមិនមានតម្រូវការក្នុងការធ្វើដូច្នោះ។

ចំពោះការថ្វាយបង្គំស៊ីគ្រូចិត្ត(សឡាតស៊ីណាត់)
អ្នកធ្វើដំណើរអាចធ្វើការថ្វាយបង្គំស៊ីគ្រូចិត្តដូចអ្នក
ស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ដែរ។

គាត់អាចថ្វាយបង្គំពេលព្រឹក(ទូហា) ពេលយប់
និងការថ្វាយបង្គំផ្សេងៗទៀត
លើកលែងតែការថ្វាយបង្គំស្និទ្ធស្នាលរវាងទីបនៃពេលស្និហ្មិ
រ និងម៉ាត្រីប អ៊ីសា
ដែលតាមសុណ្ណៈគឺមិនថ្វាយបង្គំឡើយ។

ការថ្វាយបង្គំស្ម័គ្រចិត្តអាចធ្វើបាននៅលើឃានជំ
និះក្នុងពេលធ្វើដំណើរ៖ លើយន្តហោះ រថយន្ត នាវា
និងមធ្យោបាយធ្វើដំណើរផ្សេងទៀត។
ចំពោះការថ្វាយបង្គំកាតព្វកិច្ច ត្រូវតែចុះពីឃានជំនិះ
លើកលែងតែពេលមិនអាចធ្វើបាន។

ការថ្វាយបង្គំរបស់អ្នកធ្វើដំណើរតាមក្រោយអ្នកស្នាក់
ក៏នៅផ្ទះគឺត្រឹមត្រូវ។
អ្នកធ្វើដំណើរត្រូវថ្វាយបង្គំពេញលេញដូចអ៊ីម៉ាមរបស់
គាត់ មិនថាគាត់ទាន់ការថ្វាយបង្គំទាំងមូល
មួយវគ្គក៏ ឬក៏ចង្វាងនេះ។
សូម្បីតែប្រសិនបើគាត់ចូលរួមក្នុងតាស្កាស់ហ៊ុតចុង
ក្រោយមុនពេលឱ្យសាឡាម
គាត់ត្រូវតែថ្វាយបង្គំពេញលេញ។
នេះគឺជាការយល់ឃើញត្រឹមត្រូវក្នុងចំណោមទស្សនៈ
របស់អ្នកប្រាជ្ញអ៊ីស្លាម។

ទីបួន៖

សុដីរធម៌នៃការវិលត្រឡប់មកពីធ្វើហាជ្ជិនិងអ៊ុម

ឆោះ ឬវិលត្រឡប់ពីការធ្វើដំណើរវិញ

គួរបញ្ចប់បញ្ចូលត្រឡប់មកវិញ
និងមិនគួរស្នាក់នៅយូរពេកក្នុងការធ្វើដំណើរដោយ
គ្មានហេតុផលត្រឹមត្រូវ។ ដូចប្រសាសន៍របស់ព្យាករិ ៖
បានមានប្រសាសន៍ថា៖

«السَّفَرُ قِطْعَةٌ مِنَ الْعَذَابِ، يَمْنَعُ أَحَدَكُمْ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ وَنَوْمَهُ، فَإِذَا قَضَى نَهْمَتَهُ
فَلْيَعَجَلْ إِلَى أَهْلِهِ» [27].

“ការធ្វើដំណើរ គឺជាផ្នែកមួយនៃទណ្ឌកម្ម។
វាបានរារាំងម្នាក់ៗនៃពួកអ្នកពីម្ហូបអាហារ ទឹក
និងការដេក។ ហេតុនេះ

នៅពេលដែលគេសម្រេចភារកិច្ចរបស់ខ្លួនហើយនោះ
ចូរឱ្យគេរួសរាន់វិលត្រឡប់ទៅកាន់ក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួន
នវិញ”។¹

នៅពេលដែលគេចង់ត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញ
គប្បីសូត្រទូអាពេលធ្វើដំណើរនៅពេលឡើងជិះយានជំនិះ
ហើយបន្ថែមថា៖

«أَيُّونَ تَأْتِيُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ» [28].

““أَيُّونَ تَأْتِيُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ”

(ពួកយើងវិលត្រឡប់វិញ ពួកយើងសារភាពកំហុស
ពួកយើងគោរពសក្ការៈ

1 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូខរី៖១៧៩៧, មូស្លីម៖១៣៤២

និងថ្លែងសរសើរទៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកយើង)
។

នៅពេលត្រឡប់មកវិញ
ស្និទ្ធស្នាលលើគេគប្បីសូត្រនូវអ្វីដែលមានបញ្ជាក់ពីណាពី
✠ ដែលថា កាលណាលោកត្រឡប់មកពីធ្វើសង្គ្រាម
ឬមកពីធ្វើហង្ស ឬអ្វីមកវិញ
លោកតែងតែកំពៀរបីដងនៅពេលឡើងកន្លែងខ្ពស់ៗ
។ បន្ទាប់មក លោកសូត្រថា៖

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
أَيُّونَ، تَائِبُونَ، غَابُونَ، سَاجِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ
عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ» [29].

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ، أَيُّونَ، تَائِبُونَ، غَابُونَ، سَاجِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ
اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

(គ្មានទេម្ចាស់ដែលត្រូវគេគោរពសក្ការៈដ៏ពិតប្រាកដ
គឺមានតែអល់ឡោះមួយគត់
គ្មានទេស្តីរិកទៅចំពោះទ្រង់។ ទ្រង់ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ
និងជាអ្នកត្រូវគេសរសើរ

ហើយទ្រង់គឺជាអ្នកមានអានុភាពលើអ្វីៗទាំងអស់។
ពួកយើងវិលត្រឡប់វិញ ពួកយើងសារភាពកំហុស
ពួកយើងគោរពសក្ការៈ ពួកយើងស្និទ្ធស្នាល
និងថ្លែងសរសើរទៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកយើង។
អល់ឡោះបានបំពេញតាមការសន្យារបស់ទ្រង់
ជួយដល់ខ្ញុំបម្រើរបស់ទ្រង់

1 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូឌរី៤១១៦

និងធ្វើឲ្យក្រុមទាំងឡាយបរាជ័យដោយស្មារតីនៃទ្រង់តែម្នាក់គត់)។

នៅពេលដែលបានឃើញស្រុកទេស
ឬស្រុកភូមិរបស់ខ្លួន ស្ថិតិសត្រូវថា៖

«[30] «أَيُّونَ تَأْيُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ»

“أَيُّونَ تَأْيُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ”

(ពួកយើងវិលត្រឡប់វិញ ពួកយើងសារភាពកំហុស
ពួកយើងគោរពសក្ការៈ

និងថ្លែងសរសើរទៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកយើង)

។² ហើយសូត្រវាងដែលៗ រហូតដល់ចូលក្នុងស្រុកទេស
ឬស្រុកភូមិរបស់ខ្លួន ដោយយោងតាមទង្វើរបស់ណាពី

❧ ។

ប្រសិនបើគេឃ្លាតឆ្ងាយពីផ្ទះរយៈពេលយូរ
គឺគេមិនគួរត្រឡប់មកផ្ទះនៅពេលយប់ដោយគ្មានការ
រចាំបាច់ឡើយ

លើកលែងតែគេបានជូនដំណឹងដល់ក្រុមគ្រួសារជាមុន

និងបានប្រាប់ក្រុមគ្រួសារពីពេលវេលាដែលខ្លួននឹងមកដល់នៅពេលយប់ ព្រោះណាពី ❧

លោកបានហាមឃាត់ពីរឿងនេះ។ ដើពៀរ ពិន
អាប់ទុលឡោះ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ បាននិយាយថា៖

«نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَطُرُقَ الرَّجُلُ أَهْلَهُ لَيْلًا» [31]

1 រាយការណ៍ដោយ អាល់ពូខរី១៧៩៧, មូស្លីម៖១៣៤២

2 រាយការណ៍ដោយ មូស្លីម៖៧១៥

រស្មីលុលឡោះ

លោកបានហាមឃាត់បុរសចំពោះការត្រឡប់ទៅកាន់
ក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនវិញនៅពេលយប់។

ចំពោះហេតុផលនៃការហាមឃាត់នេះ

គឺត្រូវបានពន្យល់ក្នុងហាទីស្តម្ភយផ្សេងទៀតថា៖

«حَتَّى تَمْتَشِطَ الشَّعْثَةَ [32]، وَتَسْتَجِدَّ الْمَغِيْبَةَ» [33]

“ដើម្បីឱ្យស្ត្រីដែលសក់មិនរៀបរយបានសិតសក់របស់
នាង

និងឱ្យស្ត្រីដែលប្តីរបស់នាងអវត្តមាននោះបានសម្អា
តរោមចេញពីផ្នែកឯកជនរបស់នាង(រៀបចំខ្លួនរបស់
នាង)”។²³ ចំណែកឯនៅក្នុងហាទីស្តម្ភយផ្សេងទៀត៖

«نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَطْرُقَ الرَّجُلُ أَهْلَهُ لَيْلًا، يَتَخَوَّنُهُمْ أَوْ
يَلْتَمِسُ عَثْرَاتِهِمْ» [34].

រស្មីលុលឡោះ

លោកបានហាមឃាត់បុរសចំពោះការត្រឡប់ទៅកាន់
ក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនវិញនៅពេលយប់

ដូចជាអ្នកដែលមករកពេលយប់

ព្រោះខ្លាចកើតមានរឿង(ដែលមិននឹកស្មានដល់)

សង្ស័យលើភាពស្មោះត្រង់របស់ពួកគេ

និងការតាមចាប់កំហុសរបស់ពួកគេ។⁴

1 الشَّعْثَةُ: (التي طال عهدها بالدهن والمشط، و الاستعداد: (استعمال الحديد، و) (المغيبية: (التي غاب زوجها، التحرير في شرح صحيح مسلم - الأصبهاني) ص292)

2 រាយការណ៍ដោយ មូស្លីម៖៧១៥

3 រាយការណ៍ដោយ អាន់ណាសាអ៊ី៖៩០៩៩]

4 រាយការណ៍ដោយ មូស្លីម៖២៤២៨

គប្បី(ស្វីណត់)ឱ្យអ្នកត្រលប់មកពីធ្វើដំណើរ
ចូលទៅក្នុងម៉ាស៊ីតដែលនៅជិតគាត់
និងសឡាត(ថ្វាយបង្គំ) ពីរវគ្គាត់
ដោយធ្វើតាមគំរូរបស់ព្យាការី ។

គប្បី(ស្វីណត់)ឱ្យអ្នកធ្វើដំណើរនៅពេលត្រលប់មក
ពីធ្វើដំណើរ

ប្រព្រឹត្តល្អចំពោះក្មេងៗនៅក្នុងគ្រួសាររបស់គាត់និង
អ្នកជិតខាង នៅពេលពួកគេមកទទួល។

ដូចដែលបានរាយការណ៍ដោយអ៊ុបនូអាបហ្គាស់
(សូមអល់ឡោះពេញចិត្តដល់គាត់ទាំងពីរ)

បាននិយាយថា៖ នៅពេលព្យាការីបានមកដល់ម៉ាក្កៈ
ក្មេងប្រុសៗនៃអំបូរអាប៊ុលមុត្តឡីបបានមកទទួល
ហើយគាត់បានលើកម្នាក់នៅខាងមុខនិងម្នាក់ទៀត
នៅខាងក្រោយ។ អាប៊ុលឡោះ ពិន ចាក់ហ្វើរ
(សូមអល់ឡោះពេញចិត្តដល់គាត់) បាននិយាយថា៖

"كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ تَلَّقَى بَنَاءَ، قَالَ: فَتَلَّقَى بِي وَبِالْحَسَنِ
أَوْ بِالْحُسَيْنِ، قَالَ: فَحَمَلُ أَحَدِنَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَالْآخَرُ خَلْفَهُ حَتَّى دَخَلْنَا الْمَدِينَةَ" [35].

កាលណាព្យាការី ត្រលប់មកពីការធ្វើដំណើរ
លោករាក់ទាក់ស្វាគមន៍ពួកយើង។ ថ្ងៃមួយនោះ ខ្ញុំ
និងហាសាន់ ឬហ៊ីសេន បានជួបលោក ។
គាត់បានបន្តថា៖ ពេលនោះ

លោកបានពរម្នាក់ដាក់នៅខាងមុខ

និងម្នាក់ទៀតដាក់នៅខាងក្រោយ
រហូតដល់យើងចូលទៅក្នុងទីក្រុងម៉ាទីណា។¹

គប្បី(ស្វីណាត់)ផ្តល់អំណោយគឺជាការល្អ
ព្រោះវាធ្វើឱ្យចិត្តស្រស់ស្រាយនិងបំបាត់ការស្អប់។
គួរឱ្យទទួលយកអំណោយនិងតបស្នងវិញ
ហើយមិនគួរបដិសេធដោយគ្មានហេតុផលតាមច្បាប់
សាសនា។

នេះជាមូលហេតុដែលព្យាករីបាននិយាយថា៖

[36] «تَهَادُوا تَحَابُّوا»

“ចូរពួកអ្នកផ្តល់កាដូឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក
នោះអ្នកនឹងស្រឡាញ់គ្នា”។²

អំណោយគឺជាមូលហេតុមួយនៃការស្រឡាញ់រវាងអ្នកមូស្លីម។

នៅពេលអ្នកធ្វើដំណើរត្រលប់មកដល់ប្រទេសរបស់
គាត់ គប្បី(ស្វីណាត់)ឱ្យមានការឱបគ្នា
ដែលបានបញ្ជាក់ដោយមិត្តភក្តិ(សហប្រតិបត្តិ)របស់ព្យាករី
ដូចដែលអាណាស់

(សូមអល់ឡោះពេញចិត្តដល់គាត់) បាននិយាយថា៖
នៅពេលពួកគេជួបគ្នា ពួកគេចាប់ដៃគ្នា។
ហើយនៅពេលពួកគេត្រលប់មកពីធ្វើដំណើរ
ពួកគេឱបគ្នា។³

وصلى الله وسلم على نبينا محمد

1 រាយការណ៍ដោយអាល់ពែហាគីនៅក្នុងសៀវភៅ អាស់ស្វីណាត់
អាស់គុប៖១១៩៤៦

2 រាយការណ៍ដោយ អាត់តប័រនីក្លុងសៀវភៅ អាស់អារសត៖៩៧

3 រាយការណ៍ដោយ អាស់ពូខរី៖៣១១៦, មូស្លីម៖១០០

Index

សុជីវធម៌ និងក្បួនច្បាប់នៃការធ្វើដំណើរ	2
ទីមួយ៖ សុជីវធម៌នៃការធ្វើដំណើរ	2
ទីពីរ៖ ការជម្រុះខ្លួនក្នុងពេលធ្វើដំណើរ	18
ទីបី៖ បទបញ្ញត្តិនៃការកាត់បន្ថយការថ្វាយបង្គំ(សឡាតក៍សើរ) ក្នុងពេលធ្វើដំណើរ	20
ទីបួន៖ សុជីវធម៌នៃការវិលត្រឡប់មកពីធ្វើហាជ្ជិនិងអ៊ុមរោះ ឬវិលត្រឡប់ពីការធ្វើដំណើរវិញ	23